

KSČ – místní organizace Plánice

1945 – 1951

Inventář

EL NAD č.: 1957

AP č.: 363

Jana Sýkorová

Klatovy 2007

Obsah

Úvod:

I. Vývoj původce archivního souboru	3
II. Vývoj a dějiny archivního souboru	6
III. Archivní charakteristika archivního souboru	6
IV. Stručný rozbor obsahu archivního souboru	7
V. Záznam o uspořádání archivního souboru a zpracování archivní pomůcky	7

Přílohy:

Příloha č. 1: Seznam použitých pramenů a literatury	8
Příloha č. 2: Seznam použitých zkratk	9

Inventární seznam	10
--------------------------	----

Tiráž	12
--------------	----

ÚVOD

I. Vývoj původce archivního souboru

Po ukončení II. světové války byly v jednotlivých obcích i městech ustavovány základní organizace KSČ, jejichž ustavení bylo v souladu s organizačním řádem (1949), později, od r. 1952, se stanovami KSČ. Základní organizace (místní závodní, vesnické atd.) byly zakládány na úřadech, státních statcích, školách, strojních stanicích apod., kde působili alespoň 3 členové KSČ (organizační řád z r. 1949), později (dle stanov z r. 1962) alespoň 5 členů KSČ. Všechny základní organizace působící v hranicích okresu utvářely okresní organizaci KSČ. Každá organizace, která byla nově ustavena, musela být potvrzena okresním výborem KSČ. Základní organizace s větším počtem členů mohly utvářet dílčí organizace, které mohly (na základě povolení okresního výboru KSČ) přijímat a vylučovat členy KSČ, volit delegáty na okresní konferenci KSČ, či hospodařit s finančními prostředky. Hlavní úlohou základní organizace byl nábor nových členů a kandidátů KSČ, převážně z řad mládeže, ale i „jiných soudruhů“, být „řídící složkou v obci a uplatňovat vedoucí úlohu strany“. Činnost základních organizací byla propojena i s činností JZD a MNV.

Výroční členské schůze, které měly pro místní organizace stejně důležitý význam jako měly výroční konference konané na vyšších stupních stranických organizací, se konaly 1 x ročně, kde byl na dobu 1 roku, od r. 1986 na dobu 2-3 let, volen nový výbor organizace, případně potvrzen výbor stávající. Byla zde hodnocena i celoroční práce organizace a plnění závazků.

Nejvyšším orgánem základní organizace byly členské schůze, které se konaly pravidelně 1 x měsíčně. Základní organizace byla organizace s individuálním členstvím. Organizace, která měla do 20 členů KSČ, volila 3 – 5 členný výbor, organizace do deseti členů KSČ volila tříčlenný výbor. Organizace, která měla do pěti členů KSČ, volila jen důvěrníka (organizační řád z r. 1949), případně počet členů stanovil příslušný OV. Zvolený výbor volil ze svých členů předsedu výboru, který musel být nejméně 3 roky členem KSČ (OV KSČ mohl udělit výjimku), ve větších organizacích i další stálé funkce, např. místopředsedu, hospodáře, zapisovatele, desítkáře apod.

Výbor řídil veškerou stranickou práci základní organizace, pořizoval ze všech schůzí (členských i výborových) zápisy a dbal na řádné a pravidelné vybírání členských příspěvků. Prováděl kontrolu členských legitimací, případně řešil disciplinární případy. Případné žádosti o posudky byly vyřizovány na nejbližší schůzi výboru. Výbor také podával o své činnosti pravidelné zprávy členským schůzím a měsíčně zasílal OV KSČ zprávy o činnosti organizace, případně OV KSČ informoval o změnách ve stavu členů. Mimostranickým orgánům nesměl být vydán žádný stranický materiál.

Předseda výboru řídil průběh schůze, kontroloval plnění usnesení výboru a kontroloval a potvrzoval veškerou došlou i vyřízenou korespondenci. Vyřizoval ji však pouze s vědomím celého výboru. Zápisy ze všech schůzí (členské i výborové) vedl zvolený zapisovatel. Hospodář se staral o chod organizace po finanční stránce, vedl evidenci placení příspěvkových známek a 1 x měsíčně předkládal výboru zprávu o hospodaření. Desítkář vyhotovoval a rozesílal pozvánky na členské a výborové schůze a dbal na kontrolu vývěsní skříňky organizace. Kulturně propagační referent opatřoval agitační a propagační materiál a sledoval odbor stranického tisku. Později byl na tuto funkci jmenován literárně tiskový důvěrník.

Místní organizace KSČ Plánice byla ustavena dne 17.6.1945 v hostinci „U Blažků“ – „prvá to ustanovující schůze strany, která kdy v Plánici konána byla“. V době vzniku měla celkem 28 členů (zápis z členské ustavující schůze 17.6.1945). Místem konání členských, výborových a výročních členských schůze byly hostince „U Altmanů“, „U Kohoutů“ a „U Hinzů“, v pozdějších letech v úřadovně MNV Plánice, čp. 180. Prvním dochovaným zápisem

z členské schůze MO KSČ Plánice je zápis z 3.9.1945, z výborové schůze MO KSČ Plánice z 3.10.1945, z ustanovující členské schůze MO KSČ Plánice ze 17.6.1945 a z výroční členské schůze z 10.2.1946.

Výborových a členských schůzí MO KSČ Plánice se v některých případech zúčastňovali i zástupci OV KSČ Klatovy (zápis z výborové schůze 30.6.1950, z členské schůze 16.11.1950). Jediným dochovaným zápisem z výroční členské schůze MO KSČ Plánice, kromě ustavující členské schůze MO KSČ Plánice, ze dne 17.6.1945, je zápis ze dne 10.2.1946, na které byli voleni noví (případně znovu potvrzení dosavadní) členové výboru a byli voleni i delegáti, kteří zastupovali základní organizaci na okresní konferenci KSČ.

Na členských schůzích MO KSČ Plánice, které se konaly 1 x měsíčně, byly kontrolovány členské legitimace členů KSČ, hodnotila se práce MNV Plánice, byly vydávány nové legitimace a byli přijímáni nebo vylučováni členové strany.

Výborové schůze MO KSČ Plánice se až do října 1945 nekonaly vůbec (zápis z výborové schůze 3.10.1945 – „od doby založení organizace v Plánici se nekonala dosud výborová schůze“). Od r. 1946 se výborové schůze konaly 1 x za 14 dní, na kterých byly kontrolovány členské legitimace ohledně vylepených příspěvkových známek, hodnotily se plány práce organizace a byly vypracovávány (na žádost vyšších orgánů, ale i různých organizací) kádrové posudky.

Prvním zjištěným předsedou místní organizace KSČ Plánice byl Josef Hora, učitel, 1. místopředsedou byl František Plánička, 2. místopředsedou Pavel Holý, jednatelem Břetislav Drahovzal, pokladníkem Šindelář (křestní jméno se nepodařilo zjistit), zapisovatelem Jaroslav Stodola. Na členské schůzi organizace (10.7.1945) byla projednávána otázka ohledně předsedy organizace (Josefa Hory), „ježto mu členství v naší straně překáží v hledání lepšího místa, které si sobě přeje“. Na výše uvedené schůzi byl novým předsedou organizace KSČ Plánice jednomyslně zvolen František Plánička, který byl předsedou organizace MO KSČ Plánice až do r. 1951, kdy veškeré zápisy končí. V r. 1946 měla organizace (k 1.4.) 115 členů, z toho 31 žen, což na okresní poměry bylo nezvykle vysoké číslo.

V r. 1948 byl výbor MO KSČ Plánice osmičlenný – předseda František Plánička, místopředseda Václav Motlík, jednatel Pavel Holý, revizoři účtů Josef Ptáček a Tadeáš Morgenstern, kulturně propagační referent František Fuks, referent pro práci mezi zemědělci František Roub a knihovnicí „Gottwaldovy knihovny“ byla Vlasta Rataberová

V r. 1950 byl výbor MO KSČ Plánice třináctičlenný. Předsedou byl František Plánička, desítkářem Jaroslav Nedorost, kulturně propagační referent JUDr. Julie Valíková, zapisovatelem Pavel Holý, hospodářem Josef Lažanský a 6 členů výboru – Hynek Hořejší, Václav Motlík, Josef Ptáček, Vojtěch Moravec, Marie Steinerová a Božena Roubová. Revizoři účtů byli Ondřej Slivka a Jan Korec.

Poslední zápis z členské schůze je ze 16.11.1950, z výborové schůze ze 4.1.1951, z výroční členské schůze ze 10.2.1946.

Zápisy z členských a výborových schůzí MO KSČ Plánice (z let 1946 – 1948) jsou psány v jedné společné knize (inv. č. 1). Jsou psány perem, příp. obyčejnou tužkou. Na první straně výše uvedené knihy se objevuje u zápisů z výborových schůzí (16.6.1946 a 30.6.1946) razítko organizace. Razítko je kulaté o průměru 3,5 cm s opisem: „Místní organizace Komunistické strany Československa Plánice“. Další dochované zápisy (z členských a výborových schůzí), z let 1945 – 1951, jsou psány na volných listech z velké většiny perem nebo obyčejnou tužkou, v některých případech i na psacím stroji. Kvalita papíru je velmi podřadná.

Vzhledem k nedochování dalších zápisů MO KSČ Plánice nelze s určitostí zjistit, v jakém složení organizace (po r. 1951) pokračovala. Lze přepokládat, že výše uvedená organizace

(mezi lety 1951-1989) nezanikla, ale pokračovala ve své činnosti dál. Tato informace je pouze spekulativní, a nelze ji (vzhledem k nedochování dokumentů z pozdějších let) doložit.

II. Vývoj a dějiny archivního souboru

Původní uložení dokumentů vzniklých z činnosti MO KSČ Plánice se nepodařilo zjistit. Později byly uloženy ve spisovně Městského úřadu Plánice, čp. 180.

Na základě skartačního řízení byly dokumenty MO KSČ Plánice převzaty k trvalého uložení do Státního okresního archivu Klatovy (od MěÚ Plánice) dne 27.8. 2007 (číslo přírůstku 44/07).

Z předaného seznamu dokumentů nelze určit, jaký registraturní plán původce dodržoval, pokud jej vůbec měl.

Případný rozsah skartací provedených před převzetím do SOkA Klatovy se nepodařilo zjistit a nelze ani zjistit, zda byl fond postižen nějakou havárií či katastrofou.

Není známo, že by se části fondu MO KSČ Plánice (z let 1952-1989) nacházely v jiných archivech či archivních fondech.

III. Archivní charakteristika archivního souboru

Materiály archivního fondu MO KSČ Plánice pocházejí z let 1945 – 1951. Jedná se o knihu zápisů z výborových a členských schůzí (inv. č. 1), a knihu zápisů z členských schůzí (inv. č. 2). Z druhé strany této knihy je veden podací protokol, z let 1946-1948. Dále se dochovaly 4 pokladní deníky, z let 1945 – 1950, (inv. č. 3-6) a karton spisů. Celková metráž archivního fondu je 0,15 bm.

Písemnosti jsou rozděleny do skupiny **I. Knihy úřední**, která je dále členěna na podskupinu A. Knihy správní (zápisy z členských a výborových schůzí, z let 1946-1948), inv.č. 1-2 a podskupinu B. Knihy účetní (pokladní deníky, z let 1945-1951), inv. č. 3-6, a skupinu **II. Spisový materiál**, který obsahuje spisy MO KSČ Plánice, z let 1945 – 1951, inv. č. 7-13.

Vlastní spisový a skartační plán zřejmě nebyl organizací zpracován a na dokumentech se neobjevují žádné spisové značky.

Při pořádání fondu MO KSČ Plánice nebyla provedena vnitřní skartace.

Při pořádání fondu byla přihlíženo ke „Směrnici pro skartaci (vyřazování) písemností krajských a okresních výborů a základních organizací Komunistické strany Československa z roku 1967, k metodickému pokynu pro inventární zpracování fondů KSČ – č.j. SOAP/00-2073/05-01 a k internímu předpisu č. 4/2006, č.j.SOAP/006-0328/2006.

Všechny dochované archiválie jsou psány v českém jazyce a byly podle § 20 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, zařazeny do II. kategorie.

Fyzický stav je dobrý, bez nutnosti restaurátorských zásahů, i když se v něm vyskytují zápisy psané na různých druzích nekvalitního papíru.

Na dokumentech se neobjevují žádné záznamy o případném stupni utajení.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního souboru

Dochované materiály archivního fondu MO KSČ Plánice lze, i přes velkou zlomkovitost, využít pro badatelské účely. Archivní fond MO KSČ Plánice obsahuje skupinu archiválií, v nichž jsou uvedeny osobní údaje, podléhající zákonné ochraně, i o osobách dodnes žijících. Nakládání s těmito archiváliemi a jejich obsahem podléhá omezení vyplývající z ustanovení zákona č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů a změně některých zákonů, v pozdějším znění.

V. Záznam o uspořádání archivního souboru a zpracování archivní pomůcky

Archivní fond uspořádala, inventář sestavila a úvod zpracovala v říjnu 2007 ve Státním okresním archivu Klatovy Jana Sýkorová.

Klatovy 25.10.2007

Jana Sýkorová

Seznam použitých pramenů a literatury

Dějiny KSČ v datech, Praha 1984

Metodický pokyn pro inventární zpracování fondů KSČ ve Státním oblastním archivu v Plzni, č.j. SOAP/00-2073/05-01, Plzeň 2005

Pešťák, Michael, Organizační struktura ZKV KSČ v Plzni a jeho dochované písemnosti, in: Západočeský sborník historický, ročník III, rok 1997, str. 313-321

Přehled dějin KSČ, Praha 1976

Stanovy KSČ přijaté celostátní konferencí KSČ dne 18.12.1952 a schválené včetně změn X. sjezdem dne 15.1.1954

Stanovy KSČ schválené XII. sjezdem KSČ dne 8.12.1962, doplněné a upravené XIII. sjezdem KSČ dne 4.6.1966 a XIV. sjezdem KSČ dne 29.5.1971

Zápasy KSČ očima pamětníků, Praha 1971

Seznam použitých zkratek

bm	běžný metr (běžné metry)
KSČ	Komunistická strana Československa
JZD	jednotné zemědělské družstvo
mj.	mimo jiné
MěÚ Plánice	Městský úřad Plánice
MNV	místní národní výbor
MO KSČ Plánice	Místní organizace Komunistické strany Plánice
RSŠ	rok stranického školení
SOAP	Státní oblastní archiv v Plzni
SOkA Klatovy	Státní okresní archiv Klatovy

INVENTÁRNÍ SEZNAM

Inv. číslo	Obsah a popis	Časový rozvrh	Číslo ev. jednotky
------------	---------------	---------------	--------------------

I. Knihy úřední

A. správní

1	Zápisy z členských a výborových schůzí členské schůze (20.7.1946 – 24.6.1948) výborové schůze (16.6.1946 – 11.8.1948)	1946 – 1948	K 1
2	Zápisy z členských schůzí + podací deník (30.11.1948 – 23.12.1948) Podací protokol (2.11.1946 – 9.4.1948)	1946 – 1948	K 2

B. finanční

3	Pokladní deník (26.6.1945 – 31.1.1948)	1945 – 1948	K 3
4	Pokladní deník (13.1.1948 – 31.12.1949)	1948 – 1949	K 4
5	Pokladní deník (19.3. 1949 – 18.3. 1950)	1949 – 1950	K 5
6	Pokladní deník (26.3. 1950 – 15.1. 1951)	1950 – 1951	K 6

II. Spisový materiál

A. Registraturní pomůcka

	Podací protokol	1946 – 1948	K 2
--	-----------------	-------------	-----

B. Spisy

7	Zápisy ze členských schůzí (ustavující členská schůze a výroční členská schůze)	1945 – 1950	N 1
8	Zápisy z výborových schůzí	1945 – 1951	N 1
9	Soupis členů MO, přihlášky za člena KSČ	1945 – 1950	N 1
10	Žádosti o posudky + posudky a hodnocení členů organizace, kádrové záležitosti, prověrky členů organizace	1946 – 1950	N 1
11	Korespondence s OV KSČ Klatovy (mj. hlášení plánů členských a výborových schůzí MO, hlášení o odběru tiskovin, hodnocení májových oslav)	1950	N 1
12	RSŠ	1950	N 1
13	Finanční záležitosti týkající se „Reprezentačního plesu KSČ v Plánici“ (mj. vyúčtování plesu s přísl. doklady, apod.)	1949 – 1950	N 1

Název archivní pomůcky:	KSČ – místní organizace Plánice
Časový rozsah:	1945 – 1951
Počet evidenčních jednotek:	7 (6 úředních knih, 1 karton)
Počet inventárních jednotek:	13
Rozsah v bm:	0,15 bm (úřední knihy - 0, 04 bm, karton – 0,11 bm)
Stav ke dni:	25.10.2007
Zpracovatel archivního souboru:	Jana Sýkorová
Zpracovatel archivní pomůcky:	Jana Sýkorová
Počet stran:	12
Počet exemplářů:	4
Schválil:	Mgr. Pavel Havlovič

dne 4.11.2008 – č.j. SOAP/040-0789/2008